

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЯК РЕСУРСУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
04 квітня 2025 року**

ОДЕСА

УДК: 159.953:37.015.3:005.963

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №14 від 24 квітня 2025 р.)*

Рецензенти:

Ольга ЗБАРСЬКА (Olga Zbarskaya) - доктор наук, експерт у галузі креативного потенціалу людини, член академії ACSW, член The Textbook & Academic Authors Association, засновник та президент компанії «OZCREDO», автор книг та підручників.

Осіпова Тетяна Юріївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Університету Ушинського

Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 511 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю, присвяченої різним психолого-педагогічним аспектам інноваційного потенціалу особистості, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, розвитку креативного мислення під час підготовки здобувачів у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів розвитку креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

загострює їх увагу до мовних форм вираження думки іноземною та рідною мовами. Вивчаючи мову, студенти краще розуміють свою рідну мову. Заняття мовою з метою практичного оволодіння нею не тільки формують креативні якості, але і тренують і розвивають пам'ять, волю, увагу, працьовитість. Єдність практичних, освітніх і виховних цілей дозволяє уникнути однобічності в навчанні, при якій, наприклад, освітні завдання вирішуються шляхом практичних або, навпаки, практичні без урахування загальноосвітніх та виховних завдань [1, с. 8].

Розгляд вищевикладеного приводить до висновку, що формування особистості фахівця в галузі професійної діяльності, озброєного спеціальними знаннями, вміннями і навичками відбувається в певних педагогічних умовах, спрямованих на формування креативного потенціалу студентів в процесі вивчення іноземної мови. Формування креативності студентів у ході вивчення іноземної мови нерозривно пов'язане з самим процесом вдосконалення професійної компетентності викладача, оскільки творчий підхід в навчанні розвиває професійні здібності як викладача, так і студентів, які вивчають мову.

Список використаних джерел:

1. Авганов С.С. Підготовка вчителів іноземних мов (англійської мови) для загальноосвітніх шкіл. Дисертація на СОІС. уч. ст. кандидата пед. наук. Душанбе, 2006. 159с.
2. Аксьонова О.В. Методика викладання економіки : навч. посіб. К. : КНЕУ, 1998. 280 с.
3. Павленко В.В. Креативність учителя як чинник розвитку педагогічної творчості / В.В. Павленко // Формування дидактичної компетентності педагогів дошкільної та початкової освіти : зб. наук.-метод. пр. / за заг. ред. В.Є. Литнєва, Н.Є. Колесник, Т.В. Наумчук. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. С. 145–150.
4. Ткаченко Л.І. Освіта та розвиток обдарованої особистості № 9-10 (28-29) /09-10/2014. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://otr.iod.gov.ua/images/pdf/2014/9-10/8.pdf>.

MEISH Yuliia

THE IMPACT OF TEACHING MATHEMATICAL DISCIPLINES TO TECHNICAL SPECIALTY STUDENTS ON THE DEVELOPMENT OF CREATIVITY OF SKILLED PROFESSIONALS

Mathematics is one of the main factors in the development of science, technology and information technology, and its importance is increasing in the life of a modern person. Abstract mathematics, which is well known to everyone, is now being integrated with other sciences, including applied sciences, and is gaining concrete

application in solving various technical problems. But the needs of practical problems also contribute to the development of abstract methods of mathematical sciences. Thus, one of the most important tasks of the education system is to provide high-quality fundamental mathematical training for technical specialists. The main characteristics of a graduate of any educational institution are their competence and competitiveness in the labor market, their ability to think creatively and make non-standard decisions. In this regard, the emphasis in the study of academic disciplines is shifted to the process of cognition, the effectiveness of which depends entirely on the cognitive activity of the student. The success of achieving this goal depends not only on the content of education, but also on teaching approaches and methods. Powerful scientific and technological progress, informatization and computerization of society require highly qualified specialists who are able to think creatively, operate modern devices, improve them and create new ones.

It is known that the educational role of mathematics is that it activates and develops a person's intellectual abilities, forms the ability to draw analogies, logically justify one's own point of view, and apply the knowledge gained in a creative and creative way. The methodology of teaching mathematics is constantly evolving and changing to best realize this goal in modern conditions, especially when using new forms of education. When studying mathematics, it is very important to systematize knowledge, as well as the quality of mastering basic knowledge, which is formed and accumulated starting from primary school, with the acquisition of oral calculation skills that stimulate the development of memory, and which have a logical continuation in the mastery of technical disciplines in higher education.

One of the conditions for the formation of students' traits as individuals is the use in the educational process of such a methodological system of teaching mathematics that would allow not only reproducing the educational material, but also activating students' research activities, as well as making abstract material difficult to perceive visual, conducting computational experiments with models created by students, dynamic drawings with in order to put forward hypotheses, solve creative, non-standard problems, and provide reinforcement of examples. All this characterizes the high level of students' mathematical culture. Possession of this mathematical culture contributes to the improvement of a specialist's engineering thinking and provides the ability to holistically perceive an object, discover qualitatively new connections and relationships, the effectiveness of conclusions when working on the final technical result, conceptual, logical and visual perception. All this is necessary for the formation of an engineering type of thinking, and the study of mathematics, in turn, is necessary to promote the development of engineering mathematical thinking. A clear understanding of the application of higher mathematics is necessary for future specialists in technical fields because they need to know how and where to reasonably and effectively apply a particular mathematical method in solving specific professional problems, to adequately perceive the content of scientific and specialized literature that uses the appropriate mathematical apparatus.

Monitoring of the level of mathematical training of students of technical specialties shows that the level of their mathematical culture, cognitive activity and independence is quite low. Moreover, students have no sense of connection between theoretical and practical materials, and they perceive lectures and practical classes in higher mathematics as two different disciplines. Direct communication with students leads to the conclusion that first- and second-year students (these are the courses where the discipline "Higher Mathematics" is taught) are not sufficiently informed about the role of mathematics in their future profession, are poorly motivated to study the subject, and teachers of special disciplines often note the lack of the necessary mathematical basis. It is worth noting that the level of development of students' cognitive activity in higher mathematics is insufficient for learning the material. One of the ways to improve the effectiveness of teaching mathematics to future engineers is the pedagogically verified use of new information teaching technologies in combination with a system of psychological and pedagogical means of active learning activities.

When preparing students for professional activity in the course of studying mathematical disciplines, it is advisable to take into account the complex nature of the very goals of studying mathematical disciplines, the fact that mathematical education is the scientific basis for studying subjects of the vocational cycle and special disciplines, the foundation for further self-improvement and self-education in the future, an indicator of the development and ability of students to quickly and efficiently navigate the situation, the ability to analyze it, make decisions, obtain results, justify

The process of learning and cognition can only be effective if it is accompanied by purposeful and intense thinking. It is safe to say that if students' mental activity is not activated when learning new things, they will not only fail to develop the ability to think, but memorization will be inferior, since its basis - understanding - will be missing. It is necessary to analyze the practical implementation of various approaches to teaching based on the comprehensive development and constant activation of human cognitive activity. When choosing teaching methods, a teacher should strive for a productive result. In this case, the student should not only understand, memorize and reproduce the knowledge gained, but also, above all, be able to operate with it, develop it creatively and apply it in practical activities. Productive learning is an educational process aimed at developing the ability to solve material and intellectual problems related to a person's professional activity. The main methodological approaches of productive learning are the creation of specially organized, controlled interaction between the teacher and students, aimed at the gradual formation of knowledge, skills and abilities of students and focused on achieving productive creative levels of activity, which requires the optimal use of the entire arsenal of methods, forms and means of teaching, their rational combination with the content of learning and cognitive abilities of students.

Students' learning activities are their main activity. Therefore, intellectual development and professional formation mainly take place in the process of learning. In the first few weeks of studying at a higher education institution, students should be

taught how to learn. Students differ in their intellectual abilities, type of thinking, creativity, and pace of progress in their studies. This should be taken into account when organizing training, and the educational process should be differentiated. To improve the level of learning activity, it is necessary to continue to form students' general mental actions and methods of mental activity, to strengthen learning motivation, to encourage them to think creatively and to use traditional and new technologies, modern information technologies that activate learning and cognitive activity. The mechanism of learning motivation is the formation of a holistic structure of learning objectives. Hence the importance of timely and systematic setting of learning goals by teachers, which students must accept and direct their activities to achieve the learning goals set by the teacher and independently. From the first year of study, it is necessary to show students the social significance of their chosen profession and the importance of developing their professionally significant qualities.

For first-year students, memorization of material given in a ready-made form is worse than that obtained independently. What remains in the memory is what is perceived through active cognitive activity. Therefore, it is worth encouraging students to obtain results and draw conclusions on their own. It will be more effective to push the idea of finding a solution rather than presenting a completely finished result.

Each science and each academic subject operates with a certain range of inherent concepts. The acquisition of mathematical concepts occurs in the process of analytical and synthetic activity of students. When preparing, the teacher should select different textbooks with different definitions of the same concept and give preference to one or another definition, taking into account information about the relationship of this concept to others and the profile of the higher education institution where this course is taught. The teacher should also consider the method of introducing a concept.

It is also necessary to pay attention to the formulation and proof of theorems in higher mathematics. Students have been familiar with theorems and their proofs since school. They develop students' logic of thinking, spatial concepts and imagination, and teach them methods of proof. Proofs allow students to master logical methods of mental activity, form positive personal qualities, including the validity of judgments, brevity, clarity of expression, and critical thinking. In a lecture, a teacher should give one way to prove a theorem, but be sure to mention the existence of others. In a practical lesson, you can give a technique or point to the literature to find another way to prove it.

Mathematics operates with abstract concepts that have a logical connection between them. Loss of logical connection leads to partial or complete misunderstanding of further material, both theoretical and in solving problems. Using only reference material cannot fully restore the logical connection. The peculiarity of mathematics is that each abstract concept must be recorded in the student's associative memory for further use in solving specific problems and analyzing the results. Courses in higher mathematics, probability theory, and mathematical statistics certainly involve the formulation of specific problems and the development of students' skills in solving them. The structure of a problem consists of a condition and a requirement. According

to the content of the requirement, they are divided into calculation, proof, construction, and research tasks. The teacher should draw students' attention to the fact that solving a problem of any complexity is based on the use of formulas, signs, rules, axioms, theorems, properties, on the basis of which a solution algorithm is created. When dealing with problems, a teacher should remember the stages of solving them and carry out these stages. These stages are analyzing the text of the problem, finding a plan for solving the problem, implementing the plan, checking the solution, and researching.

Thus, only appropriate professional training, a high level of mathematical culture, hard work of teachers and students, and experience will enable future specialists in technical specialties to effectively apply mathematical research methods in their professional activities. Further improvements to this system are needed, taking into account the relevant socio-political and economic changes in society, and rational use of active methods and new teaching technologies is required, aimed at restructuring and improving the educational process and preparing specialists for professional activities in modern conditions. The new features, goals and objectives of educational activities will determine the elements of innovative teaching methods and mathematical disciplines for students of higher technical educational institutions.

МОВЧАН Валентина Іванівна

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Сучасні стан організації освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти потребує нової генерації вчителів початкових класів, які здатні реалізовувати концептуальні засади нової української школи. У цьому контексті при підготовці майбутніх учителів початкових класів потрібно зосередити увагу на розвиток у здобувачів вищої освіти креативного мислення і готовності до інноваційної діяльності. Одним із ефективних засобів розвитку креативного мислення у майбутніх педагогів є інтерпретація творів мистецтва. У процесі інтерпретації творів мистецтва в майбутніх учителів початкових класів розвивається здатність до аналізу і синтезу інформації, емпатія, уява та гнучкість мислення.

Інтерпретація творів образотворчого мистецтва в освітньому процесі – це вихід за обмежений ракурс традиційного аналізу і репродуктивного опису змісту запропонованого критиками мистецтва; це власне бачення і емоційне осмолення візуальної інформації.

Варто зауважити, що інтерпретація творів образотворчого мистецтва включає аналіз змісту, форми, кольору, стилістичних особливостей і символічного контексту створення. Цей процес стимулює когнітивну діяльність,

КРАМСЬКА Зоя Михайлівна Діяльності майбутнього вчителя початкової школи	252
КРИВДА Вікторія Ігорівна Роль викладача закладу вищої освіти в розвитку креативного мислення здобувача	258
КУЧЕРЕНКО Микола Петрович Креативність у вищій медичній освіті: шлях до формування інноваційного потенціалу та професійного зростання майбутніх медиків	259
КУШНЄРЬОВА Марина Олександрівна Формування креативного мислення здобувачів освіти під час навчання іноземної мови	263
ЛЕОНОВА Вероніка Іванівна Технологія реалізації ігрової роботи з «дітьми вулиці»	265
ЛИСТОПАД Олексій Анатолійович, ЛИСТОПАД Наталя Леонідівна Педагогічний коучинг як засіб інтенсифікації розвитку креативного потенціалу здобувачів освіти	270
ЛИГОЦЬКИЙ Дмитро Ігорович Розвиток креативності як ресурс інноваційного потенціалу в спорті	275
LISONOR Alla Formation Of An Innovative Thinking Style In Future Designers Through Project-Based Learning	279
ЛИТОВЧЕНКО Ольга Василівна Креативність як ключ до успішної логопедичної корекції	281
ЛЮБИМОВА Світлана Анатоліївна Креативність у перекладі поезії	286
МАКСИМ Оксана Анатоліївна Психолого-педагогічні аспекти розвитку креативності здобувачів вищої освіти у процесі викладання іноземної мови	288
МАРДАРОВА Ірина Костянтинівна, ГУДАНИЧ Наталія Миколаївна Розвиток креативних здібностей здобувачів вищої освіти в коворкінг середовищі	291
МАРУЩАК Ярослав Сергійович Інноваційний ретроспективний підхід у викладанні історії України: від сучасності до Київської Русі	296
МАСЛЕННИКОВ Дмитро Ігорович Формування креативності студентів у процесі вивчення вищої математики	298
МАТВІЄНКІВ Ольга Степанівна Розвиток креативності студентів у процесі вивчення іноземної мови (англійської) в закладах вищої освіти	301
MEISH Yuliia The Impact Of Teaching Mathematical Disciplines To Technical Specialty Students On The Development Of Creativity Of Skilled Professionals	304
МОВЧАН Валентина Іванівна Інтерпретація творів мистецтва як засіб розвитку креативного мислення майбутніх учителів початкових класів	308
МОРГУН Олександра Олександрівна Розвиток креативності у підготовці перекладачів англійської та китайської мов: психолого-педагогічні аспекти інноваційного підходу	310